

twitter
@zwine

BESTUURSRECHT VOOR WETGEVINGSTRAINÉES

Privacy en de wet

Gerrit-Jan Zwenne
23 januari 2015 Den Haag

eLaw Leiden Bird & Bird

waarover gaat het?

- overzicht van hoe de Wbp werkt
- wat in wetgeving moet worden geregeld om die Wbp-proof te maken

is de bescherming van persoonsgegevens wellicht al elders geregeld? → zeg. in de Wet bescherming persoonsgegevens

gebruik juiste terminologie → geen 'privacy' maar eerbiediging van persoonlijke levenssfeer of bescherming van persoonsgegevens

draag waar nodig zorg voor belangenafweging → belangen van verantwoordelijken en betrokkenen in relatie tot doeleinden van gegevensverwerking

mensenrechten → art. 8 tweede lid. EVRM art. 8 Handvest vñ grondrechten vñ EU

programma

- de **context**
- privacy en de privacywet
- de **spelers**
- betrokkene
  - verantwoordelijke
  - bewerker
  - college bescherming persoonsgegevens
  - functionaris

- het **speelveld**
- verwerking persoonsgegevens en bestand
  - persoonlijk of huishoudelijk
  - journalistiek
  - territoriale werking

- en de spel**regels**
- verwerkingsgrondslag
  - doelbinding
  - bewaren
  - beveiligen
  - bijzondere gegevens en bsn

privacy en de privacywet, privacyrichtlijn, verordening

CONTEXT

privacy...

- relatiese privacy
  - recht om met rust te worden gelaten
- communicatiegeheim
  - aanspraken m.b.t. vertrouwelijkheid medium
- informatie privacy
  - aanspraken van individu m.b.t. informatie over hem/haar zelf

ontwikkeling van privacywetgeving

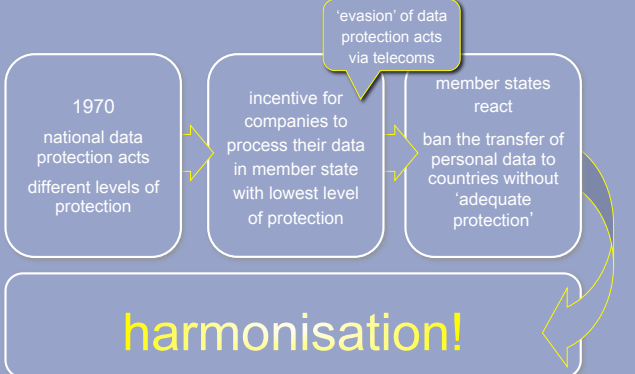
1948 Universele Verklaring (art. 12)	} fundamentele rechten
1950 EVRM (art. 8)	
1966 BUPO-verdrag (art. 17)	
1980 OECD-Guidelines	} harmonisatie
1981 CoE Convention 108	
1995 EC DP Directive 95/46/EC	
2014? General Regulation on DP	

• Wet bescherming persoonsgegevens
 • Data Protection Act 1998
 • Loi n° 78-17 relative à l'informatique, aux fichiers et aux libertés
 • Personuppgiftslagen
 • etc.

• Version 56 (29/11/2011)
 • EC Proposal of 25 January 2012
 • EP Amended version of 21 October 2013

an internal market problem...

1970 national data protection acts different levels of protection

incentive for companies to process their data in member state with lowest level of protection

member states react ban the transfer of personal data to countries without 'adequate protection'

'evasion' of data protection acts via telecoms

harmonisation!

doelen privacyrichtlijn 95/46/EG

waarborgen bescherming van fundamentele rechten en vrijheden van natuurlijke personen, inzonderheid van het recht op persoonlijke levenssfeer
wegnemen belemmeringen m.b.t. vrije verkeer persoonsgegevens tussen lidstaten om redenen die verband houden met deze bescherming

Art. 95 (100A) EG
 maatregelen inzake onderlinge aanpassing van de wettelijke en bestuurlijke bepalingen [...] die de instelling van de interne markt betreffen

A proposal for a... general data protection regulation

Art. 14(2) 118(1) VwEU

- new (extended) definitions, adjusted material scope and extended territorial scope
- accountability, privacy impact assessment and data protection officer obligations
- data protection breach notification obligations, extreme data minimization, a right to data portability and a right to be forgotten.

Article 21 Restrictions
 1. Member State law may restrict by way of a legislative measure the scope of Art. 5(a) - (e) and Art. 11-20, 32, when such necessary and proportionate measure in a democratic society to safeguard:
 (c) other public interests eg monetary, budgetary and taxation matters

legislative process...

Wet bescherming persoonsgegevens

- implementatie van richtlijn 95/46/EG
- omnibus-karakter
- kaderwet met gelaagd karakter

geconditioneerde zelfregulering

meer privacywetten

Grondwet, EVRM

- privacy, communicatiegeheim
- beperking nodig in een democratische samenleving

Telecomwet

- verkeers- en locatiegegevens, spyware en 'cookies', spam en telemarketing enz.

WGBD, Wob, WvSr, WvSv enz

Algemene wet inzake rijksbelastingen
Algemene wet bestuursrecht

Rapport
Staatscommissie Grondwet

1. Nederland is een democratische rechtsstaat.
2. De overheid moet bijdragen aan de bescherming van de grondrechten en de fundamentele vrijheden.
3. Openbare gezag wordt alleen uitgeoefend in de vorm van de Grondwet of de wet.

betrokkenen, verantwoordelijken, bewerken, functionaris en college

DE SPELERS

de spelers

- betrokkene
  - degene op wie de gegevens betrekking hebben
  - natuurlijke persoon
- verantwoordelijke
  - heeft zeggenschap over doel en wijze van verwerking
  - natuurlijk persoon of rechtspersoon, of bestuursorgaan
- bewerker
  - bewerkt gegevens t.b.v. verantwoordelijke zonder aan zijn of haar rechtstreeks gezag te zijn onderworpen
- CBP
  - d.w.z. College bescherming persoonsgegevens
  - toezichthouder m.b.t. verwerking persoonsgegevens
- FG
  - functionaris voor de gegevensbescherming

data subject

controller

processor

data protection authority

privacy officer

verantwoordelijke

- zeggenschap over doel en middelen van verwerking
  - formeel juridisch, maar ook feitelijk cq functioneel
  - wie beslist over bewaartermijnen, verstrekking, inzageverzoeken, etc?

... aan de hand van algemeen in het maatschappelijk verkeer geldende maatstaven moeten worden bezien aan welke natuurlijke persoon, rechtspersoon of bestuursorgaan de betreffende verwerking moet worden toegerekend

uitgangspunt bij de invulling van het begrip «verantwoordelijke» is de bestaande structuur van het civielrechtelijke en bestuursrechtelijke personen- en organisatierecht

binnen de overheid zullen als verantwoordelijke te kwalificeren zijn: de afzonderlijke ministers op rijksniveau, het college van gedeputeerde staten en de commissaris van de Koningin op provinciaal niveau en het college van B&W en de burgemeester op gemeentelijk niveau (MvT)

geautomatiseerde verwerking persoonsgegevens

HET SPEELVELD

verwerking persoonsgegevens

persoonsgegevens

- gegevens betreffende een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon

kost het een onevenredige inspanning om aan de hand van het gegeven de desbetreffende natuurlijke persoon te identificeren..?

verwerking

- elke handeling m.b.t. persoonsgegevens

o.a. verzamelen, vastleggen, ordenen, bewaren, bijwerken, wijzigen, opvragen, raadplegen, gebruiken, verstrekken door middel van doorzending, verspreiding of enige andere vorm van terbeschikking stelling, samenbrengen, met elkaar in verband brengen, alsmede het afschermen, uitwissen of vernietigen van gegevens (enzovoorts)

identificeren
gegevens betreffende geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke personen

individualiseren
voldoende als een persoon als gevolg van de verwerking van de gegevens anders wordt behandeld dan anderen

identiteit redelijkheid relativiteit

A very common family name will not be sufficient to identify someone - i.e. **to single someone out** - from the whole of a country's population, while it is likely to achieve identification of a pupil in a classroom.

WP138
20 juni 2007

Even ancillary information, such as **"the man wearing a black suit"** may identify someone out of the passers-by standing at a traffic light

"[E]r is **geen enkele steun** voor het verder verfijnen van het begrip «persoonsgegevens» met categorieën als «singling out».

De voorgestelde definitie lijkt Nederland en veel lidstaten **al gecompliceerd genoeg..**"

vanmiddag
re-run!

naam van rechtspersoon

4.8. [...] De **naam van een rechtspersoon** waarin de naam van een natuurlijk persoon is verwerkt kan **niet zonder meer beschouwd worden als een gegeven dat betrekking heeft op die natuurlijke persoon** en daarmee onder de werksfeer van de Wbp worden gebracht. De band tussen een natuurlijk persoon en de rechtspersoon die zijn naam draagt kan immers zeer divers zijn.

Zelfs is mogelijk dat iedere band ontbreekt of op zeker moment gaat ontbreken zonder dat dit tot naamswijziging van de rechtspersoon leidt.

Vzr RbS Afdam 10 februari 2012 LJW
BVG122 ('Streetview')

vof in nationaal wanbetalersregister

[D]e naam en het kvk-nummer van [eiser] [kan] als de verwerking van persoonsgegevens [...] worden aangemerkt.

[..]

Met de (handels)naam en het kvk-nummer van de onderneming van [eiser] kan immers de voor- en achternaam van [eiser] eenvoudig worden achterhaald.

Vr Rb-Adam 12 september 2014
ECLI:NL:RBAMS:2014:5938 (nationaal wanbetalersregister)

overledenen

Vr-Adam 11 december 2003 LJN
AN9893 (digitaal monument)

"De Wbp is slechts van toepassing op gegevens die betrekking hebben **op identificeerbare natuurlijke personen** die nog in leven zijn. Een identificeerbare persoon is blijkens de wetgeschiedenis een persoon wiens identiteit zonder **onevenredige inspanning** kan worden vastgesteld. Uit de enkele vermelding "overlevend kind" uit het gezin van haar wel op de website te vermelden vader kan haast onmogelijk -laat staan zonder onevenredige inspanning- worden afgeleid dat eiseres de dochter is van die in 1942 in Auschwitz vermoorde vader. Eiseres is dan ook geen identificeerbare persoon in de zin van de Wbp

toepassing

- geheel of gedeeltelijk geautomatiseerd verwerking persoonsgegevens
  - soms ook handmatig verwerking
- uitzonderingen
  - verwerking t.b.v. persoonlijke of huishoudelijke doeleinden
  - Politiewet, Wet basisregistratie personen, WJD, Kieswet enz

bepaalde uitzondering voor verwerkingen met journalistieke, artistieke of literaire doeleinden

Art.29 Opinie Sociale Netwerken 2009

"wanneer profielinformatie ook toegankelijk is voor anderen dan zelfgekozen contactpersonen, zoals wanneer een profiel voor alle leden van een sociale netwerkdienst toegankelijk is of de gegevens kunnen worden gehidreerd door zoekmachines, is er sprake van toegang buiten de persoonlijke of huishoudelijke sfeer"

journalistieke uitzondering (artistiek, literaire)

niet van toepassing

- informatieplicht (art. 33, 34)
- bijzondere gegevens (art. 17-23);
- meldingsplicht (art. 27 - 30);
- rechten betrokkenen (art. 35-42);
- toezicht CBP (art. 51 - 75)
- doorgifteverbod (art. 76 - 78)

wel van toepassing

- minderjarigheid (art. 5)
- zorgvuldigheid (art. 6)
- verzameldoel (art. 7)
- grondslag (art. 8)
- doelbinding, bewaren (art. 9 - 10)
- bovenmatigheid (art.11)
- beveiliging (art. 13)
- verantwoordelijke en bewerker (art. 14)
- gedragscodes (art. 25)
- schadevergoeding (art. 49)

Art. 3 Wbp

territoriale werking

1. i.h.k.v. activiteit van vestiging van verantwoordelijke in Nederland (**hoofdregel**)

2. door verantwoordelijke

- die géén vestiging heeft in EU
- waarbij gebruik wordt gemaakt van (al dan niet geautomatiseerde) middelen in Nederland
- tenzij deze middelen alleen worden gebruikt voor de doorvoer van persoonsgegevens ()

1. Wie is verantwoordelijke voor de verwerking?
2. Heeft die verantwoordelijke een vestiging in Nederland?
3. Vindt de verwerking plaats in het kader van activiteiten van die vestiging?

